

УДК 330.35:338.2:004(4+477)

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.205.200-207>**Поліванцев А.С.**

кандидат економічних наук

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна

Polivantsev Andrii

PhD in Economic Sc.

V.N. Karazin Kharkiv National University

<https://orcid.org/0009-0005-4388-5595>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ» В КРАЇНАХ ЄС ТА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

У статті розглянуто особливості розвитку «зеленої економіки» в країнах Європейського Союзу та в Україні в умовах цифрової трансформації. Проаналізовано визначення поняття «зелена економіка» та його надано авторське трактування. Визначено індикатори оцінки розвитку «зеленої економіки». Визначено ключові напрями європейської стратегії та досліджено європейський досвід розвитку «зеленої економіки». Проаналізовано сучасний стан і тенденції формування «зеленої економіки» в Україні. Особливу увагу приділено ролі цифрових технологій як драйверів екологічних інновацій, що забезпечують прозорість, ефективність і масштабованість «зелених» змін. Встановлено, що перспективи розвитку «зеленої економіки» в Україні пов'язані з процесами післявоєнної відбудови, гармонізацією політики з європейськими стандартами, розвитком «зелених» фінансів та інтеграцією у єдиний європейський екологічно-цифровий простір.

Ключові слова: «зелена економіка», Україна, цифрова трансформація, розвиток, країни ЄС.

FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF THE «GREEN ECONOMY» IN EU COUNTRIES AND UKRAINE IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION

The article examines the peculiarities of the development of the 'green economy' in the countries of the European Union and Ukraine in the context of digital transformation, which is caused by global challenges of sustainable development and the need to combine economic growth with environmental protection. Scientific approaches to defining the concept of a 'green economy' are analysed, and the author's interpretation of this phenomenon as a system of economic relations aimed at forming environmentally safe production and consumption with the active use of digital innovations is provided. The main principles of the functioning of the 'green economy' are highlighted, including the rational use of natural resources, the development of renewable energy sources, the reduction of greenhouse gas emissions, the introduction of circular production models, and the institutional integration of environmental and digital standards into economic activity. A system of indicators for assessing the level of development of the 'green economy' has been defined, covering energy efficiency, the share of renewable sources in the structure of energy consumption, the volume of investments in 'green' technologies, the level of digitalisation of environmental processes and the effectiveness of environmental policy.

The article examines in detail the European experience, in particular the implementation of the European Green Deal and the Horizon Europe programme, which define the EU's strategic priorities in achieving climate neutrality, developing renewable energy, introducing electromobility, forming a circular economy and applying digital platforms in the field of environmental process management. It has been found that digitalisation is a key factor in environmental innovation in EU countries, as it allows the integration of big data, the Internet of Things, blockchain and artificial intelligence technologies into the energy, transport, industry and public administration sectors.

Considerable attention is paid to analysing the current state and trends in the formation of a 'green economy' in Ukraine, outlining the existing achievements in the development of solar and wind energy, the introduction of smart technologies and the use of digital systems for monitoring emissions and accounting for energy consumption. At the same time, key barriers have been identified: the high energy intensity of the economy, dependence on fossil fuels, limited investment, institutional instability and uneven implementation of environmental innovations in the regions. Particular

ISSN друкованої версії: 2224-6282

ISSN електронної версії: 2224-6290

© Поліванцев А.С., 2025

emphasis is placed on the potential of digital technologies as drivers of environmental innovation, ensuring transparency of management decisions, efficiency of resource consumption and scalability of green changes.

In general, the prospects for the development of a 'green economy' in Ukraine are linked to post-war reconstruction processes, the harmonisation of environmental and digital policies with European standards, the expansion of 'green' financing practices, and the creation of conditions for active international cooperation. The strategic vector is defined as Ukraine's integration into a single European environmental and digital space, which will not only increase the competitiveness of the national economy but also contribute to the formation of a qualitatively new model of social development focused on sustainability.

Keywords: «green economy», Ukraine, digital transformation, development, EU countries.

JEL classification: Q01, O33.

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобальних трансформацій особливого значення набуває концепція «зеленої економіки», яка спрямована на поєднання економічного розвитку з раціональним використанням природних ресурсів та мінімізацією негативного впливу на довкілля. Для країн Європейського Союзу цей напрям став одним із ключових стратегічних пріоритетів, що закріплений у Європейському зеленому курсі та інших програмних документах, які визначають цілі досягнення кліматичної нейтральності та переходу до циркулярної моделі господарювання. Водночас, розвиток «зеленої економіки» неможливий без активного використання цифрових технологій, адже саме цифрова трансформація забезпечує ефективність процесів моніторингу, управління ресурсами, контролю за викидами та створює нові інструменти для формування екологічно орієнтованої бізнес-моделі.

Для України проблематика переходу до «зеленої економіки» є не менш актуальною, особливо в умовах інтеграції до європейського економічного простору та прагнення до гармонізації екологічної й цифрової політики з європейськими стандартами. Нестабільне геополітичне середовище, руйнування інфраструктури та потреба у відбудові створюють додаткові стимули до використання принципів сталого розвитку, що передбачають не лише енергоефективність та ресурсозбереження, а й цифрову модернізацію економіки.

Таким чином, дослідження особливостей розвитку «зеленої економіки» в країнах ЄС та в Україні в контексті цифрової трансформації є важливим як з наукового, так і з практичного погляду. Воно дозволяє проаналізувати ефективність європейських стратегій і визначити можливості їх адаптації до українських реалій, враховуючи специфіку національної економіки, інституційні обмеження та потенціал цифрових рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку «зеленої економіки» активно розглядається як у вітчизняних, так і в зарубіжних наукових дослідженнях. У працях Борщука Є. [3], Лисачок А. [3], Тютюнникової С. [15], Павленко А. [15] «зелена економіка» визначається як інтегративна парадигма сталого розвитку, що поєднує економічне зростання із мінімізацією екологічних ризиків та дефіциту природних ресурсів. Дискіна А. [8], Шкурат М. [16] та Ніколаєва А. [16] акцентують увагу на застосуванні ESG-критеріїв як інституційного механізму екологізації бізнес-процесів і підвищення прозорості звітності, а також на ролі «зеленої економіки» як рушійної сили

глобального сталого розвитку.

Український науковий дискурс зосереджений на соціально-економічних передумовах та регіональних аспектах екологізації, проблемах формування державної політики й особливостях її реалізації, що досліджено Колодійчук І. [10], Куртяком М. [10], Кругловим В. [11], Сич К. [14], Бугайчук В. [14] та Грабчук І. [14]. Дослідження, присвячені європейському досвіду, підкреслюють стратегічну роль Європейського зеленого курсу та програми Horizon Europe [1, 2]. Глущенко А. [7] в своєму дослідженні демонструє важливість інституційної спроможності та регуляторних практик на прикладі країн Центрально-Східної Європи.

В роботі Іванцова С. [9] простежується акцент на взаємозв'язку екологічної та цифрової трансформації. У практичній площині створюються інституційні механізми підтримки «зелених» проєктів [4-6].

Попри наявні дослідження, проблема комплексної оцінки впливу цифрових технологій на розвиток «зеленої економіки» в Україні залишається недостатньо розробленою. Недостатньо вивченими є механізми адаптації європейського досвіду до національних умов, що й зумовлює необхідність поглибленого дослідження цієї взаємодії.

Метою статті є систематизація теоретичних і практичних засад розвитку «зеленої економіки» та виявлення ролі цифрових технологій у забезпеченні її реалізації в Україні та Європейському Союзі.

Виклад основних результатів дослідження. Поняття «зеленої економіки» сформувалося у другій половині XX століття як відповідь на наростаючі глобальні екологічні кризи та потребу в пошуку альтернативних моделей економічного розвитку. Аналіз дефініції «зелена економіка» різними вченими представлено в табл. 1.

Згідно визначень, що представлені в табл. 1, сутність поняття «зелена економіка» полягає у створенні такої економічної системи, яка забезпечує зростання добробуту суспільства і соціальну справедливість, одночасно істотно знижуючи ризики для довкілля та дефіцит природних ресурсів.

Основними принципами «зеленої економіки» виступають раціональне використання ресурсів, розвиток відновлюваної енергетики, скорочення викидів вуглекислого газу, впровадження циркулярних моделей виробництва та споживання, а також інноваційне переосмислення ролі підприємств і держави у забезпеченні сталого розвитку.

Таблиця 1

Аналіз дефініції «зелена економіка» різними вченими

№ з/п	Автор	Визначення
1	Бошук Є., Лисачок А. [3]	«...це економічний базис реалізації концепції сталого розвитку на основі більш ефективного ресурсо- та енергоспоживання, зниження рівнів викидів парникових газів, зменшення шкідливого впливу на довкілля та розвитку соціально інтегрованого суспільства.»
2	Тютюнникова С., Паленко А. [15]	«...це комплекс мір, що охоплює виробництво, розподіл, обмін та споживання, який базується на екологоорієнтованій діяльності людей. Така діяльність підтримує збереження та відновлення навколишнього середовища.»
3	Дискіна А. [8]	«...це процес, який виник у рамках концепції сталого розвитку та може існувати лише у її контексті. Головне в «зеленій» економіці – забезпечення зсуву промислового виробництва у бік нового технологічного укладу, тобто зміна моделі економічного розвитку, що має дозволити уникнути криз, що спостерігаються сьогодні.»
4	Шкурят М., Ніколаєва А. [16]	«...це важливий шлях для сталого розвитку, що спрямований на збереження природних ресурсів, зменшення викидів забруднюючих речовин і створення нових робочих місць у сфері відновлювальної енергії та екологічних технологій.»
5	Колодійчук І. А., Куртяк М. Б. [10]	«...це модель економічного розвитку, яка поєднує економічне зростання з екологічною стійкістю та соціальним прогресом і ґрунтується на принципах ефективного використання природних ресурсів, зменшення забруднення навколишнього середовища та розвитку відновлюваних джерел енергії.»

Джерело: узагальнено на основі [3, 8, 10, 15, 16]

Доцільно відзначити, що в умовах цифровізації розвиток «зеленої економіки» набуває нових змістових характеристик. Цифрові технології стають інструментами моніторингу стану природних ресурсів, управління енергоспоживанням, оптимізації виробничих процесів та контролю за екологічними показниками. Своєю чергою, такі інструменти, як інтернет речей, великі дані, системи штучного інтелекту та блокчейн,

інтегруються у процеси енергетики, транспорту та промисловості, формуючи нові методологічні орієнтири для дослідження і практичної реалізації концепції «зеленої економіки».

З теоретичної точки зору, важливим є також аналіз індикаторів, за допомогою яких здійснюється оцінювання розвитку «зеленої економіки» (рис. 1).

Рис. 1. Індикатори оцінки розвитку «зеленої економіки»

Джерело: авторська розробка

Таким чином, методологічний апарат оцінки розвитку «зеленої економіки» охоплює як економіко-статистичні методи, так і цифрові інструменти аналізу та прогнозування, що дозволяє забезпечити комплексне вивчення проблеми.

Отже, «зелена економіка» розглядається як сучасна парадигма розвитку, що поєднує економічні, соціальні та екологічні цілі, зокрема в контексті цифрової трансформації. Її теоретико-методологічна база є багатовекторною, адже вона інтегрує принципи сталого розвитку, цифрової інноваційності та системного підходу до управління ресурсами, що створює об'єктивну основу для подальшого аналізу європейських практик і визначення перспектив впровадження подібних моделей в Україні.

Широко відомо, що Європейський Союз є одним із світових лідерів у впровадженні концепції «зеленої економіки». Це відображено в низці стратегічних документів та ініціатив, серед яких важливе місце займає Європейський зелений курс [2]. Його головна мета полягає у досягненні кліматичної нейтральності до 2050 року та формуванні інноваційної економічної моделі, заснованої на принципах сталого розвитку. ЄС реалізує комплекс заходів, які охоплюють енергетичну модернізацію, розвиток відновлюваних джерел енергії, запровадження циркулярної економіки, скорочення викидів у транспортному секторі, підвищення енергоефективності будівель та підтримку «зелених» інновацій у промисловості (рис. 2).

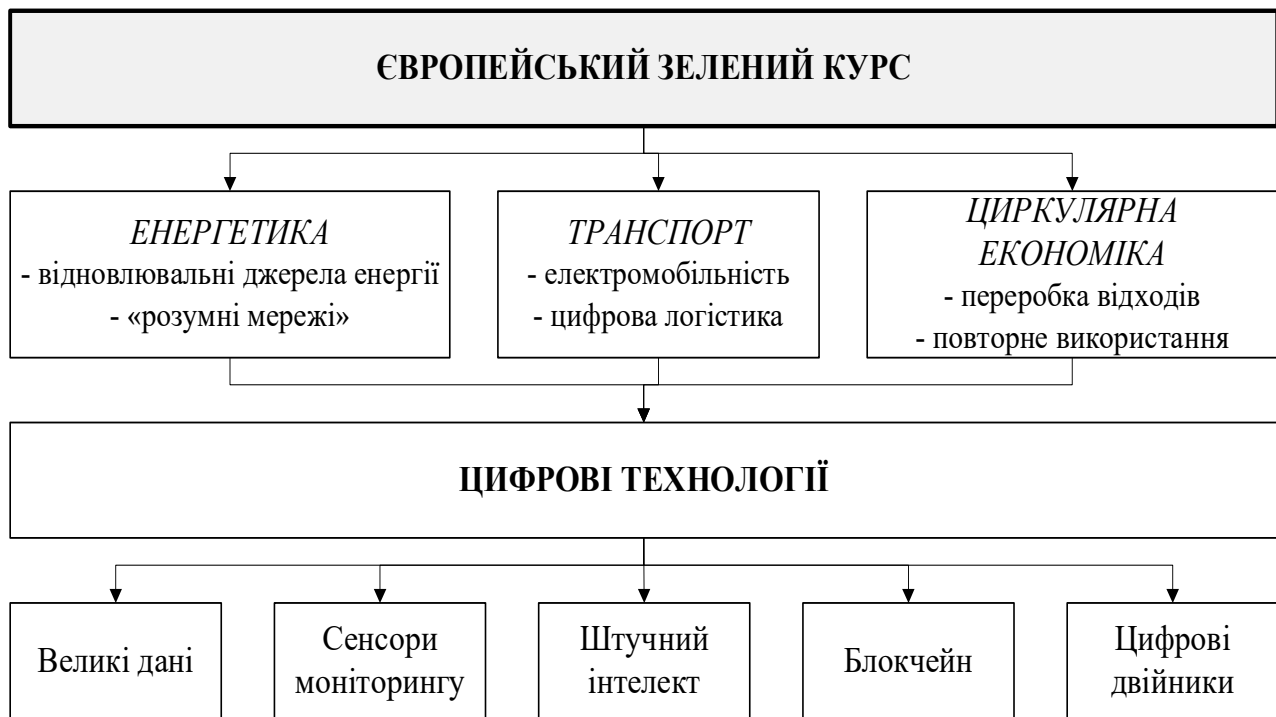

Рис. 2. Європейський досвід розвитку «зеленої економіки»

Джерело: авторська розробка

Як показано на рис. 2, європейський досвід розвитку «зеленої економіки» базується на поєднанні стратегічних напрямів – енергетики, транспорту та циркулярної економіки – з активним впровадженням цифрових технологій, що забезпечують прозорість, ефективність і сталий розвиток.

Перспектива членства України в ЄС має спиратися таким чином як на вивчення взаємо зумовлюючих етапів посилення Європейського зеленого курсу, так і на врахування досвіду країн східного партнерства, які набули членства в останні етапи розширення ЄС – в тому числі в сфері законодавчих ініціатив, напрацювань механізмів економічної політики тощо [7].

В цьому контексті, особливістю європейського підходу є інтеграція цифрових технологій у всі напрями «зеленої економіки». Так, у сфері енергетики активно розвиваються «розумні мережі», які забезпечують баланс між виробництвом і споживанням електроенергії, підвищують ефективність управління ресурсами та дозволяють інтегрувати відновлювані джерела у загальну енергетичну систему. У транспортній сфері ЄС інвестує у розвиток електромобільності, створення інфраструктури зарядних станцій та впровадження цифрових рішень для управління транспортними потоками з метою зниження рівня забруднення повітря.

Важливою складовою є і розвиток циркулярної економіки, де цифрові платформи використовуються для відстеження життєвого циклу продукції, повторного використання матеріалів та оптимізації процесів переробки. Крім того, ЄС активно стимулює розвиток «зелених» фінансів та інвестицій у технології, які поєднують екологічний ефект із цифровими інноваціями, що відображається у механізмах «зеленого» фінансування

та європейських програмах Horizon Europe [1].

Разом із позитивними результатами існують і виклики. Країни ЄС стикаються з проблемою високих витрат на модернізацію виробництва та енергетики, потребою у швидкій адаптації трудових ресурсів до нових цифрових і «зелених» професій, а також з необхідністю узгодження національних стратегій із загальноєвропейською політикою. Незважаючи на ці труднощі, досвід Європейського Союзу демонструє, що саме синергія екологічних та цифрових рішень створює найефективнішу модель переходу до «зеленої економіки».

Таким чином, європейський досвід свідчить, що поєднання екологічної модернізації з цифровою трансформацією дає можливість сформулювати нові конкурентні переваги, підвищити енергоефективність, забезпечити сталий розвиток і закласти основу для довгострокової економічної стабільності [9]. Для України він може слугувати важливим орієнтиром у розробці власної стратегії «зеленої» модернізації з урахуванням національних особливостей та викликів відновлення економіки.

В Україні формування «зеленої економіки» є відносно новим, але надзвичайно актуальним напрямом соціально-економічної політики. Його розвиток зумовлений кількома чинниками: інтеграцією до європейського простору, необхідністю зменшення енергетичної залежності, впровадженням екологічних стандартів у виробництві та транспорті, а також масштабними викликами, пов'язаними з воєнними діями та післявоєнною відбудовою [12]. У цих умовах питання екологічної модернізації та цифрової трансформації економіки стають ключовими для забезпечення стійкого відновлення країни (рис. 3).

Рис. 3. Основні напрями розвитку «зеленої економіки» в Україні

Джерело: узагальнено за [11, 13, 14]

Нормативно-правова база України у сфері «зеленої економіки» поступово гармонізується з європейськими вимогами. Прийняття Закону «Про енергетичну ефективність», Національної стратегії управління відходами, концепції розвитку відновлюваної енергетики та адаптація положень Європейського зеленого курсу свідчать про прагнення держави формувати умови для інтеграції у загальноєвропейську систему. Важливу роль відіграє також Угода про асоціацію з ЄС, яка передбачає узгодження екологічних стандартів, розвиток відновлюваних джерел енергії та створення інституційних механізмів для їх реалізації.

У практичній площині Україна вже має певні здобутки. Зростає частка відновлюваних джерел у структурі енергоспоживання, розвивається ринок сонячної та вітрової енергетики, з'являються ініціативи у сфері електромобільності. Водночас цифрові технології поступово інтегруються у сферу енергетики та виробництва: впроваджуються «розумні лічильники», розробляються системи онлайн-моніторингу викидів, застосовуються цифрові платформи для управління логістикою та переробкою відходів.

Разом з тим, розвиток «зеленої економіки» в Україні стикається з низкою бар'єрів. До основних належать висока енергоємність економіки, недостатня диверсифікація джерел енергії, значна залежність від викопних видів палива та обмежені інвестиційні ресурси. Додатковими викликами є воєнні руйнування, які потребують масштабної відбудови інфраструктури, а також інституційна нестабільність та обмеженість державної підтримки екологічних інновацій.

Водночас післявоєнна відбудова відкриває можливості для якісного оновлення економіки за «зеленими» і цифровими стандартами. Україна може використати досвід країн ЄС, впровадити енергоефективні технології у будівництві, розвивати електротранспорт і цифрові платформи для управління відходами,

стимулювати інвестиції у відновлювану енергетику. У цьому контексті цифровізація стає не лише засобом підвищення ефективності, а й ключовим чинником модернізації економічної системи відповідно до вимог «зеленої» моделі розвитку.

Отже, стан «зеленої економіки» в Україні можна охарактеризувати як такий, що перебуває у стадії становлення, але має високий потенціал. Важливим завданням є поєднання екологічних реформ з цифровими трансформаціями, що дозволить створити сучасну економічну модель, здатну забезпечити стійкий розвиток і сприяти інтеграції України до європейського та світового економічного простору.

Сучасна трансформація економіки неможлива без використання цифрових технологій, які поступово стають ключовим фактором розвитку «зеленої економіки». Вони забезпечують можливість оперативного моніторингу стану довкілля, оптимізації ресурсоспоживання та створюють нові інструменти для інтеграції екологічних принципів у бізнес-процеси. Застосування цифрових інструментів дозволяє підвищувати ефективність екологічної політики, знижувати витрати підприємств та формувати нові конкурентні переваги на глобальному ринку.

Одним із важливих напрямів є використання великих даних, що забезпечують збирання, обробку та аналіз великих масивів інформації про стан довкілля, енергоспоживання чи викиди підприємств. Це створює умови для прогнозування екологічних ризиків та прийняття своєчасних управлінських рішень. Інтернет речей активно інтегрується у виробничі та енергетичні процеси, забезпечуючи автоматизований контроль за споживанням ресурсів, зменшення енерговитрат та оптимізацію логістики.

Штучний інтелект та машинне навчання знаходять застосування у створенні «розумних» систем управління виробництвом, які дозволяють мінімізувати

відходи, прогнозувати навантаження на енергомережі та підвищувати ефективність відновлюваних джерел енергії.

Не менш перспективним напрямом є впровадження блокчейн-технологій у сфері «зеленої економіки», які дозволяють відстежувати походження енергії та матеріалів, гарантувати чесність екологічної звітності.

Цифрові двійники відкривають нові можливості у сфері промисловості та енергетики, дозволяючи моделювати роботу складних систем, передбачати вплив виробничих процесів на довкілля та знаходити оптимальні рішення для зменшення викидів і втрат ресурсів. Поєднання таких технологій із «розумними» містами формує середовище, у якому екологічні стандарти реалізуються через інтегровані цифрові платформи.

Важливою сферою застосування цифрових інновацій є й електронне врядування. Використання відкритих даних, електронних сервісів і цифрових платформ у сфері екологічної політики забезпечує прозорість діяльності державних органів, підвищує рівень громадського контролю та сприяє більш ефективному впровадженню стратегій «зеленої економіки».

Таким чином, цифрові технології виступають драйверами екологічних інновацій, створюючи умови для інтеграції принципів сталого розвитку у всі сфери суспільного життя. Їх використання дозволяє сформувати нові бізнес-моделі, підвищити ефективність виробництва і водночас забезпечити раціональне використання ресурсів, що є основою для побудови «зеленої економіки» як у країнах ЄС, так і в Україні.

Розвиток «зеленої економіки» в Україні в умовах цифрової трансформації відкриває значні можливості, однак водночас супроводжується численними бар'єрами [4-6]. Перспективи пов'язані насамперед із процесом євроінтеграції, що передбачає поступове узгодження екологічної та цифрової політики з вимогами Європейського Союзу. Це означає впровадження європейських стандартів у сфері енергетичної ефективності, управління відходами, розвитку відновлюваних джерел енергії, а також активну інтеграцію цифрових технологій для моніторингу й контролю за екологічними процесами.

Значним стимулом для розвитку є потреба у післявоєнній відбудові економіки, коли Україна має унікальний шанс відновлювати інфраструктуру з урахуванням сучасних «зелених» і цифрових стандартів. Це стосується не лише енергетики чи транспорту, а й будівельної галузі, логістики, комунального господарства. Використання інноваційних цифрових рішень дозволить скоротити витрати ресурсів, підвищити енергоефективність та сформувати більш стійку економічну модель. Крім того, існує потенціал для розвитку «зелених» фінансів, залучення міжнародних інвестицій і донорської допомоги, які можуть бути спрямовані на реалізацію проєктів у сфері відновлюваної енергетики, електромобільності та цифрової інфраструктури.

Проте на цьому шляху Україна стикається з низкою бар'єрів [4]. По-перше, економіка залишається високоенергоємною, а залежність від викопних видів палива зберігається, що ускладнює швидкий перехід до

відновлюваних джерел енергії. По-друге, існують інституційні проблеми: недостатня узгодженість державної політики, слабка координація між центральними та місцевими органами влади, а також недосконалість системи екологічного контролю. По-третє, фінансові обмеження та низький рівень внутрішніх інвестицій стримують реалізацію масштабних «зелених» проєктів, у той час як іноземні інвестори очікують на більшій гарантії стабільності та прозорості.

Важливим викликом є і кадровий потенціал. Перехід до «зеленої економіки» вимагає нових знань та компетенцій у сфері цифрових технологій, екологічного менеджменту, енергетики, що потребує модернізації освітніх програм і розвитку професійної підготовки. Також слід враховувати ризики нерівномірного впровадження «зелених» та цифрових інновацій у регіонах, що може посилити соціально-економічні диспропорції.

Незважаючи на ці бар'єри, стратегічні перспективи розвитку «зеленої економіки» в Україні залишаються позитивними. В умовах інтеграції до ЄС, зростання міжнародної підтримки та внутрішнього попиту на енергоефективні рішення цифрова трансформація може стати вирішальним фактором у створенні сучасної екологічно орієнтованої економічної системи. Головним завданням є забезпечення балансу між державним регулюванням, ринковими механізмами та інноваційною активністю бізнесу.

Висновки. Дослідження особливостей розвитку «зеленої економіки» в країнах Європейського Союзу та Україні в контексті цифрової трансформації дозволило встановити, що екологічна модернізація та цифрові інновації мають взаємодоповнюючий характер. Європейський досвід свідчить, що синергія «зелених» і цифрових рішень забезпечує ефективність реалізації стратегії сталого розвитку, створює нові економічні можливості, підвищує конкурентоспроможність та сприяє досягненню кліматичної нейтральності.

Для України перехід до «зеленої економіки» набуває особливого значення в умовах післявоєнної відбудови та інтеграції до європейського простору. Попри існування інституційних, фінансових та технологічних бар'єрів, країна має значний потенціал завдяки розвитку відновлюваної енергетики, поширенню цифрових рішень у сфері моніторингу та управління ресурсами, а також залученню міжнародної технічної допомоги та інвестицій. Використання цифрових технологій у поєднанні з екологічними інноваціями дозволяє створити якісно нову модель економіки, яка відповідає принципам сталого розвитку та здатна забезпечити довгострокову економічну і соціальну стабільність.

Отже, стратегічним завданням України є формування комплексної політики, що інтегрує принципи «зеленої економіки» та цифрової трансформації. Це передбачає модернізацію нормативно-правової бази, стимулювання інвестицій у «зелені» проєкти, розвиток освітніх програм для підготовки кадрів нового покоління та активне впровадження цифрових технологій у виробництво, енергетику, транспорт і сферу послуг. Саме на цій основі можна забезпечити не лише

економічне зростання, а й підвищення якості життя населення та поступову інтеграцію України у єдиний європейський екологічно орієнтований та цифровізований простір.

Список використаних джерел:

1. Horizon Europe. Research and innovation. URL: <https://surl.li/evkkut>
2. The European Green Deal. Striving to be the first climate-neutral continent. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
3. Борщук Є., Лисачок А. (2021). Зелена економіка в системі економічної безпеки. *Věda a perspektivy*, № 1(1). С. 47-58. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1584-2021-1\(1\)-47-58](https://doi.org/10.52058/2695-1584-2021-1(1)-47-58)
4. В Україні розпочав роботу Офіс зеленого переходу. (2024). Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: <https://surl.li/ujzgzb>
5. В Україні формується новий «зелений» ринок. (2025). Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: <https://mepr.gov.ua/v-ukrayini-formuyetsya-novyy-zelenyj-rynok-pratsi>
6. В Україні запрацює Зелена платформа – цифровий каталог доступних програм зеленого фінансування для бізнесу та громад. (2025). Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: <https://surl.li/iqlpki>
7. Глущенко А.В. (2024). Особливості реалізації зеленого курсу в країнах ЄС на прикладі Румунії та Польщі: уроки для України. *Економічний простір*, № 192. С. 82-86. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.192.82-86>
8. Дискіна А.А. (2024). Теоретичні аспекти «зеленої» економіки та ESG-критеріїв. Зелена економіка та низьковуглецевий розвиток: дорожня карта для України : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конференції (Київ, 19 грудня 2024 р.). Львів-Торунь : Liha-Pres, С. 20-23. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-448-4-5>
9. Іванцов С. (2024). Стратегічні орієнтири розвитку цифрової економіки у ЄС. *Modeling the development of the economic systems*, № 4. Рр. 186–192. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-14-25>
10. Колодійчук І.А., Куртяк М.Б. (2024). Соціально-економічні передумови переходу до зеленої економіки в регіонах України. *Регіональна економіка*, № 2. С. 67-75. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-2-6>
11. Круглов В. (2023). Державна політика розвитку «зеленої» економіки в Україні: тенденції та проблеми. *Науковий вісник: Державне управління*, № 2(14). Рр. 259–278. DOI: [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2\(14\)-259-278](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2(14)-259-278)
12. Прохорова В.В., Ус Ю.В., Юхман Я.В. (2024). Особливості управління тарифоутворенням у контексті «зеленої» економіки. *Проблеми економіки*, № 2. С. 53–60. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-53-60>
13. Прохорова В.В., Юхман Я.В., Янчак Ю.О. (2024). Управління трансформацією підприємств на основі цифрової когерентності. *Бізнес Інформ*, № 6. С. 104–111. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-104-111>
14. Сич, К., Бугайчук, В., Грабчук, І. (2021). Тенденції та перспективи розвитку зеленої економіки в Україні. *Економіка та суспільство*, № 30. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-48>
15. Тютюнникова С., Паленко А. (2022). Зелена економіка – імператив стійкого розвитку. *Scientific Collection «InterConf»*, (96): with the Proceedings of the 6 th International Scientific and Practical Conference «Scientific Community: Interdisciplinary Research» (January 26-28, 2022). Hamburg, Germany: Busse Verlag GmbH, С. 826-830. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/18271>
16. Шкурат М.Є., Ніколаєва А.П. (2024). Розвиток «зеленої економіки» як рушійної сили сталого розвитку світової економіки. *Modern Economics*, № 45(2024). С. 94-99. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V45\(2024\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V45(2024)-13)

References:

1. Horizon Europe. Research and innovation. Retrieved from: <https://surl.li/evkkut>
2. The European Green Deal. Striving to be the first climate-neutral continent. European Commission. Retrieved from: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
3. Borshchuk, Ye., Lysachok, A. (2021). Zelena ekonomika v systemi ekonomichnoi bezpeky [Green economy in the system of economic security]. *Věda a perspektivy*, No. 1(1). Pp. 47-58. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1584-2021-1\(1\)-47-58](https://doi.org/10.52058/2695-1584-2021-1(1)-47-58) [in Ukrainian].
4. V Ukraini rozpochav robotu Ofis zelenoho perekhodu [The Green Transition Office has started operating in Ukraine]. (2024). Ministry of Economy, Environment and Agriculture of Ukraine. Retrieved from: <https://surl.li/ujzgzb> [in Ukrainian].
5. V Ukraini formuietsia novyi «zelenyi» rynek [A new «green» market is being formed in Ukraine]. (2025). Ministry of Environmental Protection and Natural Resources of Ukraine. Retrieved from: <https://mepr.gov.ua/v-ukrayini-formuyetsya-novyy-zelenyj-rynok-pratsi> [in Ukrainian].
6. V Ukraini zapratsiuie Zelena platforma – tsyfrovyy kataloh dostupnykh prohran zelenoho finansuvannia dla biznesu ta hromad [Ukraine will launch the Green Platform – a digital catalog of available green financing programs for businesses and communities]. (2025). Ministry of Economy, Environment and Agriculture of Ukraine. Retrieved from: <https://surl.li/iqlpki> [in Ukrainian].
7. Hlushchenko, A.V. (2024). Osoblyvosti realizatsii zelenoho kursu v krainakh YeS na prykladi Rumunii ta Polshchi: uroky dla Ukrainy [Peculiarities of implementing the green course in EU countries using the example of Poland: lessons for Ukraine].

Romania and Poland: lessons for Ukraine]. *Economic Space*, No. 192. Pp. 82-86. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.192.82-86> [in Ukrainian].

8. Dyskina, A.A. (2024). Teoretychni aspekty «zelenoi» ekonomiky ta ESG-kryteriiv [Theoretical aspects of the «green» economy and ESG criteria]. *Green economy and low-carbon development: a roadmap for Ukraine: materials of the V International Scientific and Practical Conference* (Kyiv, December 19, 2024). Lviv-Torun: Liha-Press, Pp. 20-23. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-448-4-5> [in Ukrainian].

9. Ivantsov, S. (2024). Stratehichni oriientyry rozvytku tsyfrovoy ekonomiky u YeS [Strategic guidelines for the development of the digital economy in the EU]. *Modeling the development of the economic systems*, No. 4. Pp. 186–192. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-14-25> [in Ukrainian].

10. Kolodiichuk, I.A., & Kurtiak, M.B. (2024). Sotsialno-ekonomichni peredumovy perekhodu do zelenoi ekonomiky v rehionakh Ukrainy [Socio-economic prerequisites for the transition to a green economy in the regions of Ukraine]. *Regional Economy*, No. 2. Pp. 67-75. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-2-6> [in Ukrainian].

11. Kruhlov, V. (2023). Derzhavna polityka rozvytku «zelenoi» ekonomiky v Ukraini: tendentsii ta problemy [State policy for the development of the «green» economy in Ukraine: trends and problems]. *Scientific Bulletin: State Administration*, No. 2(14). Pp. 259–278. DOI: [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2\(14\)-259-278](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2(14)-259-278) [in Ukrainian].

12. Prokhorova, V.V., Us, Yu.V., & Yuhman, Ya.V. (2024). Osoblyvosti upravlinnia taryfotvorennyam u konteksti «zelenoi» ekonomiky [Peculiarities of tariff management in the context of a «green» economy]. *Problems of Economics*, No. 2. Pp. 53–60. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-53-60> [in Ukrainian].

13. Prokhorova, V.V., Yuhman, Ya.V., & Yanchak, Yu.O. (2024). Upravlinnia transformatsiieiu pidpriemstv na osnovi tsyfrovoy koherentnosti [Managing Enterprise Transformation Based on Digital Coherence]. *Business Inform*, No. 6. Pp. 104–111. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-104-111> [in Ukrainian].

14. Sych, K., Buhaichuk, V., & Hrabchuk, I. (2021). Tendentsii ta perspektyvy rozvytku zelenoi ekonomiky v Ukraini [Trends and prospects for the development of the green economy in Ukraine]. *Economy and Society*, No. 30. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-48> [in Ukrainian].

15. Tiutiunnykova, S., & Palenko, A. (2022). Zelena ekonomika – imperatyv stiikoho rozvytku [Green economy – an imperative for sustainable development]. *Scientific Collection «InterConf»*, (96): with the Proceedings of the 6 th International Scientific and Practical Conference «Scientific Community: Interdisciplinary Research» (January 26-28, 2022). Hamburg, Germany: Busse Verlag GmbH, Pp. 826-830. Retrieved from: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/18271> [in Ukrainian].

16. Shkurat, M.Ie., & Nikolaieva, A.P. (2024). Rozvytok «zelenoi ekonomiky» yak rushiinoi syly staloho rozvytku svitovoi ekonomiky [The development of the «green economy» as a driving force for sustainable development of the world economy]. *Modern Economics*, No. 45(2024). Pp. 94-99. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V45\(2024\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V45(2024)-13) [in Ukrainian].

Дата надходження статті: 26.08.2025 р.

Дата прийняття статті до друку: 16.09.2025 р.